

Załącznik  
do uchwały nr 565/21  
Rady Miasta Torunia  
z dnia 21 stycznia 2021 r.

**Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń  
kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o.  
na lata 2021- 2025**

**1. Podstawa prawna i przedmiot opracowania**

„Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o. na lata 2021 - 2025” został opracowany zgodnie z Ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028) w oparciu o zdefiniowane, niezbędne potrzeby w zakresie budowy oraz modernizacji sieci i urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych miasta Torunia.

Podstawą opracowania „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o. na lata 2021 - 2025” są:

- 1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia;
- 2) Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia;
- 3) Aktualny zakres rzeczowy oraz harmonogram realizacji projektu „Gospodarka wodno – ściekowa na terenie aglomeracji Toruń - III etap”;
- 4) Umowa o dofinansowanie nr POIS.02.03.00-00-0049/16-00 Projektu „*Gospodarka wodno-ściekowa na terenie aglomeracji Toruń - III etap*”, 02.03.00-00-0049/16, w ramach działania 2.3 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, zawarta dnia 16.08.2016 pomiędzy NFOŚiGW w Warszawie a Spółką Toruńskie Wodociągi.

Zadania inwestycyjne rozwojowo – modernizacyjne objęte Planem zgodne są z:

- 1) kierunkami rozwoju Gminy określonymi w opracowanych na szczeblu Gminy:
  - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia,
  - obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz
- 2) zezwoleniem na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

**2. Zakres czasowy planu**

Plan opracowano na lata 2021-2025.

**3. Zakres tematyczny planu**

„Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o. na lata 2021 - 2025” dotyczy urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych pozostających w zakresie działania przedsiębiorstwa.

Urządzenia wodociągowe, których plany budowy, rozbudowy, wymiany i modernizacji zamieszczono w planie wieloletnim w tabeli 1 to ujęcia wody, urządzenia, systemy i instalacje pośrednio wpływające na produkcję i przesył wody, sieci wodociągowe. Urządzenia kanalizacyjne, których plany budowy, rozbudowy i modernizacji zamieszczono w planie

wieloletnim w tabeli 2 to sieci kanalizacyjne, przepompownie, obiekty na oczyszczalni ścieków oraz inne urządzenia, systemy i instalacje pośrednio związane z odbiorem ścieków.

Załączone do niniejszego projektu planu tabele zawierają:

- zakres rzeczowy przedsięwzięć,
- zakres czasowy ich realizacji,
- nakłady finansowe w poszczególnych latach na ich realizację oraz źródła ich finansowania.

Każda z tabel głównych (1, 2) została podzielona na następujące części:

#### **Tabela 1 – Wodociąg**

- I. Budowa sieci wodociągowych
- II. Wymiana (przebudowa) i modernizacja sieci wodociągowych
- III. Modernizacja, przebudowa i budowa urządzeń i obiektów wodociągowych
- IV. Przygotowanie nowych zadań inwestycyjnych oraz rezerwa, związane z modernizacją, wymianą, budową, wykupami i ustanowieniem służebności dla lokalizacji sieci, urządzeń i obiektów wodociągowych

#### **Tabela 2 – Kanalizacja**

- I. Gospodarka ściekowa na terenie aglomeracji Toruń – III etap (dofinansowanie z UE-FS 2014-2020)
- II. Budowa sieci kanalizacyjnych
- III. Wymiana i modernizacja sieci kanalizacyjnych
- IV. Modernizacja i budowa urządzeń i obiektów gospodarki ściekowej
- V. Przygotowanie nowych zadań inwestycyjnych oraz rezerwa, związane z modernizacją, wymianą, budową, wykupami i ustanowieniem służebności dla lokalizacji sieci, urządzeń i obiektów kanalizacyjnych

Zestawienie zbiorcze bloków zadaniowych zawiera tabela 3.

### **4. Kierunki rozwoju i działań inwestycyjnych**

Celem powołania Spółki jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców Torunia w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, które Spółka realizuje m.in. przy wykorzystaniu posiadanego majątku, jego unowocześnianiu i realizacji nowych inwestycji.

Do podstawowych kierunków rozwoju Toruńskich Wodociągów Spółka z o. o. realizowanych poprzez zadania inwestycyjne ujęte w planie zalicza się:

- 1) działania inwestycyjne przewidziane w ramach projektu z pozyskanym dofinansowaniem unijnym pod nazwą „Gospodarka wodno-ściekowa na terenie aglomeracji Toruń – III etap”, które umożliwią powstanie nowej lub modernizację/przebudowę istniejącej infrastruktury przy niższym zaangażowaniu środków własnych.
- 2) wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, zarówno wielorodzinnego, jak i budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych w wyniku uzbrajania terenów przeznaczonych pod takie budownictwo poprzez budowę nowych odcinków sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.
- 3) tworzenie korzystnych warunków dla przedsiębiorców chcących realizować nowe inwestycje na terenach do tego przeznaczonych poprzez budowanie infrastruktury umożliwiającej dostarczanie wysokiej jakości wody w sposób ciągły i odbiór ścieków,

w tym o podwyższonej zawartości zanieczyszczeń. Powyższe umożliwi rozwój i tworzenie nowych firm i nowych miejsc pracy.

- 4) modernizację istniejących sieci, urządzeń, systemów, instalacji i obiektów stanowiących majątek Spółki, która powoduje obniżanie kosztów eksploatacyjnych oraz zmniejszenie ilości awarii i skracanie czasu usuwania awarii, stałe podnoszenie jakości sprzedawanej wody, a w przypadku ścieków utrzymanie wysokich parametrów oczyszczania, w tym poprzez wykorzystanie nowych technologii.
- 5) stałe podnoszenie jakości obsługi mieszkańców, w tym wprowadzenie w pełni elektronicznego biura obsługi klientów.

## 5. Planowany zakres usług wodociągowo - kanalizacyjnych

Toruńskie Wodociągi Spółka z o.o. w Toruniu prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków. Spółka zobowiązana jest do zapewniania ciągłości dostaw odpowiedniej jakości wody oraz niezawodnego odbioru i oczyszczania ścieków, przy uwzględnieniu ochrony interesów odbiorców usług oraz wymagań ochrony środowiska, a także optymalizacji kosztów eksploatacyjnych i inwestycyjnych. Podstawowym przedmiotem działania przedsiębiorstwa jest:

- pobór i uzdatnianie wody,
- dystrybucja wody,
- odbiór ścieków,
- oczyszczanie ścieków.

Zadania zapisane w planie służą zwiększeniu obszaru świadczenia usług poprzez rozwój i modernizację sieci wod-kan wraz z urządzeniami infrastruktury. Ważnym obszarem działań Spółki jest racjonalizacja pracy sieci i urządzeń poprzez modernizacje i usprawnienie działania istniejących sieci i urządzeń.

Na terenie Gminy Miasta Toruń z usług wodociągowych korzysta obecnie 98,2%, a z usług kanalizacyjnych 98% mieszkańców. Realizacja zadań inwestycyjnych „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o. na lata 2021 – 2025” spowoduje dalszą poprawę jakości usług świadczonych dotychczasowym i potencjalnym klientom, a także umożliwi korzystanie z sieci miejskiej kolejnym mieszkańcom.

Planowany zakres podstawowych usług wodno-kanalizacyjnych

| w tys. m <sup>3</sup>    |        |        |        |        |        |
|--------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Opis \ Lata              | 2021   | 2022   | 2023   | 2024   | 2025   |
| Ogółem woda,<br>w tym:   | 11 928 | 11 983 | 12 038 | 12 093 | 12 148 |
| GMT                      | 9 196  | 9 236  | 9 276  | 9 316  | 9 356  |
| Pozostałe                | 2 732  | 2 747  | 2 762  | 2 777  | 2 792  |
| Ogółem ścieki,<br>w tym: | 10 893 | 10 938 | 10 983 | 11 028 | 11 073 |
| GMT                      | 9 029  | 9 064  | 9 099  | 9 134  | 9 169  |
| pozostałe                | 1 864  | 1 874  | 1 884  | 1 894  | 1 904  |

## 6. Przedsięwzięcia rozwojowo – modernizacyjne

Opisana w tabeli 1, w punkcie I rozbudowa sieci wodociągowej pozwoli na pozyskanie nowych odbiorców wody, szczególnie na terenach przeznaczonych przez Gminę do zabudowy jedno- i wielorodzinnej jak OM JAR, Rudak B, rejon ul. Poznańska - Glinki oraz

na terenach gdzie już rozwija się budownictwo a budowa sieci jest kontynuowana (Stawki Południowe, Rudak C). Rozbudowa stworzy warunki do inwestowania na terenach przemysłowych i usługowych dotychczas nieuzbrojonych (m.in. rejon ulic: Chrzanowskiego, Kociewskiej, Na Zapleczu, Szosa Bydgoska przy pętli tramwajowej, tereny po dawnych zakładach ELANA oraz tereny osiedla Grębocin Nad Strugą).

Plan obejmuje budowę magistral wodociągowych w ul. Łódzkiej, Grota-Roweckiego i Podgórskiej-Grzybowej, które wpłyną na polepszenie zaopatrzenia w wodę tych rejonów miasta i ustabilizowanie ciśnień w sieci i poprawę niezawodności działania.

Plan przewiduje budowę (oraz przebudowę i wymianę) brakujących odcinków sieci wodociągowej w ulicach przeznaczonych do modernizacji i przebudowy przez MZD w tym w szeregu ulic ujętych do realizacji w ramach uchwalonego przez Radę Miasta Torunia Programu Budowy Dróg Lokalnych.

W tabeli 2 pkt I ujęto zadania, które są aktualnie realizowane w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa na terenie aglomeracji Toruń - III etap” tj. modernizacja kolektora B oraz budowa kolektora deszczowego K-I oraz zadania których realizacja zależy od ewentualnego rozszerzenia zakresu rzeczowego Projektu, tj. modernizację odcinków sieci kanalizacyjnej metodami bezwykopowymi, modernizację kolektora C, modernizację i budowę urządzeń, obiektów i instalacji na terenie Centralnej Oczyszczalni Ścieków.

Potrzeba modernizacji kolektora ogólnospławnego B wynika ze złego stanu technicznego na odcinku od wysokości Placu Daszyńskiego do wysokości skrzyżowania ul. Bydgoskiej z ul. Konopnickiej w Toruniu.

Kolektor B jako jeden z 3-ch głównych kolektorów ściekowych Torunia Północnego zbiera ścieki ze zlewni kanalizacji sanitarnej: OM Rubinkowo, OM Na Skarpie, OM Kaszczorek, Winnicy oraz ze zlewni kanalizacji ogólnospławnej (sanitarnej i deszczowej): Chełmińskiego Przedmieścia, Mokrego, Jakubskiego Przedmieścia i Bydgoskiego Przedmieścia.

Wybudowany zostanie kolektor deszczowy K-I w ul. Chrobrego. Konieczność wybudowania kolektora deszczowego K-I w ul. Chrobrego wynika z odciążenia miejskiej kanalizacji ogólnospławnej i systematycznie zwiększającej się potrzeby odprowadzenia wód opadowych z nowo budowanych istotnych dla miasta dróg.

W związku z możliwością ubiegania się przez Beneficjentów działania 2.3 *Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach* POIiŚ 2014-2020 o rozszerzenie zakresu rzeczowego projektu przewiduje się realizację zadań: modernizacja Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Toruniu - II etap, bezwykopowa modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Torunia - II etap (modernizacja ok. 8,6 km sieci DN 150-1000) oraz modernizacja kolektora C w Toruniu (modernizacja ok. 3,2 km kolektora DN 1000-2000). Realizacji kontraktów na roboty towarzyszyć będzie kontrakt usługowy w zakresie nadzoru nad realizacją robót.

Projekt *Gospodarka wodno-ściekowa na terenie aglomeracji Toruń* obejmuje także zakończone kontrakty w zakresie których była wykonana:

- likwidacja osiedlowej oczyszczalni ścieków w Czerniewicach wraz z budową tłoczni z kanałem tłocznym odprowadzającym ścieki poprzez istniejącą kanalizację Torunia do Centralnej Oczyszczalni Ścieków oraz budową wodociągu łączącego sieć wodociągową OM Czerniewice z siecią wodociągową Torunia;
- wymiana sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Toruń;
- modernizacja Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Toruniu;
- bezwykopowa modernizacja sieci kanalizacyjnej.

W tabeli II, w pkt. II przedstawiono zadania dotyczące budowy nowych odcinków sieci kanalizacji sanitarnej. Realizacja ww. zadań pozwoli na:

- ograniczenie szkód ekologicznych, jakie wywołują nieszczelne przydomowe zbiorniki na nieczystości płynne oraz nieszczelne sieci kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej,
- polepszenie warunków bytowych dla mieszkańców miasta na terenach dotychczas nieuzbrojonych (OM Stawki Południowe, OM Rudak C i Rudak B, OM Bukowa Kępa, Grębocin Nad Strugą, rejon ul. Zagrodowej i Nieszawskiej),
- polepszenie warunków do inwestowania na terenach jw. oraz w rejonie ulic: Na Zapleczu, Kociewskiej, Chrzanowskiego, na terenach po dawnych zakładach ELANA, Poznańska-Glinki,
- umożliwienie realizacji inwestycji miejskich, głównie dróg w ramach Programu Budowy Dróg Lokalnych zatwierdzonego decyzją Rady Miasta oraz w ramach Toruńskiego TBS.

Podobnie jak w przypadku tabeli I plan przewiduje budowę (oraz przebudowę i wymianę) brakujących odcinków sieci kanalizacyjnej w ulicach przeznaczonych do modernizacji i przebudowy przez MZD, w tym w szeregu ulic ujętych do realizacji w ramach uchwalonego przez Radę Miasta Torunia Programu Budowy Dróg Lokalnych.

Część zadań opisana w punkcie II jako przebudowa odcinków sieci wynika z potrzeb dyslokacji odcinków sieci z racji budowy, przebudowy ulic lub zmian w zagospodarowaniu otaczającego terenu.

## **7. Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz odprowadzanie ścieków**

Wymiana ze względu na zły stan techniczny i awaryjność niektórych przewodów zapewni nieprzerwane dostawy wody, obniży koszty eksploatacji sieci wodociągowej, zmniejszy ilość uciążliwych dla mieszkańców awarii sieci wodociągowej (czasowych braków wody, wyłączeń z ruchu lub ograniczeń w ruchu kołowym i pieszym).

W tabeli 1, pkt II zaplanowano inwestycje pozwalające na minimalizację strat wody wynikających z nieszczelności lub awaryjności istniejącej sieci wodociągowej (ul. Bema, Warneńczyka, Rudacka, PCK). Część zadań wynika z potrzeb dyslokacji odcinków sieci z racji budowy przebudowy ulic lub zmian w zagospodarowaniu otaczającego terenu (ul. Grudziądzka – przy budynku Straży Miejskiej, ul. Sowińskiego).

W tabeli 1, pkt III. 8, 13, 15 zaplanowano zadania modernizacyjne na obiektach sieciowych i ujęciach wody. Przewidziano środki na rozbudowę ujęć wód podziemnych o nowe studnie, zastąpienie istniejących, wyeksploatowanych, studni nowymi, budowę i wymianę przewodów wody surowej, wymianę urządzeń technologicznych. Modernizacja istniejących ujęć wody gruntowej pozwoli zwiększyć możliwości produkcyjne oraz zapewni ochronę istniejących i nowych studni głębinowych przed infiltracją zanieczyszczeń zewnętrznych. Polepszone zostaną warunki obsługi urządzeń poprzez modernizację budynku ujęcia w Czerniewicach.

Modernizowane będą pobudowane jeszcze w latach siedemdziesiątych/osiemdziesiątych hydrofornie pozostające na majątku Spółki wraz z sieciami wodociągowymi podwyższonego ciśnienia (pkt 14). Kontynuowana będzie rozbudowa monitoringu strat na sieci (pkt 17) oraz przeznaczone zostaną środki na modernizację gospodarki energetycznej na ujęciach (pkt 9). Budowa instalacji fotowoltaicznych pozwoli na produkcję energii elektrycznej na potrzeby własne ujęć wody w Małej Nieszawce i w Lubiczu.

W punkcie 16 tabeli 1 przewidziano zgodnie z ustawą o elektromobilności środki na zakup samochodów elektrycznych.

W tabeli 2 inwestycje przedstawione w pkt. III pozwalają na likwidację nieszczelności sieci kanalizacji sanitarnej na sieciach będących w złym stanie technicznym.

Modernizacja sieci kanalizacyjnej metodą bezwykopową, za pomocą wklejanych „rękawów termoutwardzalnych” lub paneli skutecznie uniemożliwi przenikanie ścieków do środowiska, a także dopływ wód infiltracyjnych do istniejących odcinków kanalizacji. W ten sposób ograniczona zostanie ilość ścieków spływających do oczyszczalni, a tym samym

obniżyć się koszt oczyszczania ścieków. Wzmocniona zostanie także konstrukcja kanałów, często kilkudziesięcioletnich. Przewidziano środki na modernizację kanalizacji sanitarnej metodami bezwykopowymi, w tym starych kanałów dużej średnicy w ul. Grudziądzkiej, Szosie Lubickiej i Szosie Chełmińskiej.

Przebudowane zostaną kanały w ul. Sowińskiego i Działowej. W przypadku pozyskania środków zewnętrznych planuje się bardzo znaczący zakres modernizacji kolektora C oraz rozdział wód opadowych od ścieków sanitarnych (pkt 15) na terenie miasta.

W tabeli 2 inwestycje przedstawione w pkt. IV 16, 17, 19, 20 pozwolą na zoptymalizowanie zużycia energii elektrycznej oraz poprawę działania obiektów na sieci kanalizacyjnej, w tym przepompowni sieciowych oraz przepompowni przydomowych pozostających na stanie Spółki. W punkcie 22 zapisano środki na modernizację obiektów na terenie Oczyszczalni Ścieków „Centralna” oraz dokończenie budowy nowego zbiornika na biogaz.

Przeznaczono środki na realizację przyszłościową nowej bazy Wydziału Kanalizacji, po dyslokacji w ul. Okrężnej na teren Oczyszczalni „Centralna”.

Modernizacja serwerowni, sieci komputerowej oraz systemów informatycznych (tabela 1, pkt III. 9 i tabela 2, pkt IV.16) usprawni oraz podniesie bezpieczeństwo funkcjonowania serwerowni oraz sieci komputerowej i pozwoli na niezbędne aktualizacje oprogramowania w Spółce.

Przygotowanie nowych zadań inwestycyjnych – tabela 1, pkt IV.19 i tabela 2, pkt V.23 przewiduje środki na wykonanie, koncepcji, dokumentacji projektowych i innych opracowań związanych z modernizacją, wymianą oraz rozbudową sieci i urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, niezbędnych do realizacji inwestycji przewidzianych w planie w kolejnych latach.

Rezerwa przeznaczona jest na ewentualne niezbędne pokrycie dodatkowych kosztów związanych z realizacją zadań planowanych, a także na pokrycie kosztów zadań nie planowanych, które mogą wynikać, np. z konieczności wymiany sieci i przyłączy wodociągowych lub wymiany sieci kanalizacyjnych w związku z modernizacjami lub remontami dróg (tabela 1, pkt IV.20 i tabela 2, pkt V.24).

## 8. Nakłady na planowane zadania inwestycyjne w latach 2021 – 2025

tys. PLN

| Nakłady inwestycyjne w latach       | 2019<br>wyko-<br>nanie | 2020<br>przewi-<br>dywane<br>wyko-<br>nanie | 2021   | 2022   | 2023   | 2024   | 2025   | Razem<br>2021-<br>2025 |
|-------------------------------------|------------------------|---------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|------------------------|
| na sieci i urządzenia wodociągowe   | 8 880                  | 11 005                                      | 21 170 | 16 545 | 12 745 | 9 935  | 5 595  | 65 990                 |
| na sieci i urządzenia kanalizacyjne | 27 680                 | 51 439                                      | 64 465 | 28 489 | 22 487 | 23 205 | 38 175 | 176 821                |
| <b>Ogółem</b>                       | 36 560                 | 62 444                                      | 85 635 | 45 034 | 35 232 | 33 140 | 43 770 | 242 811                |

W tabelach 1 i 2 zestawiono zapotrzebowanie na kapitał inwestycyjny według rodzaju działalności, szczegółowo dla każdego zadania inwestycyjnego i każdego roku jego realizacji (z przedziału lat 2021-2025) oraz źródła finansowania.

Podane w tabelach wartości zadań zostały oszacowane jak niżej:

– w tabeli 1, pkt I-III oraz tabeli 2 pkt II-IV - wartości zadań podano w oparciu o:

- 1) zawarte kontrakty/umowy dla zadań inwestycyjnych kontynuowanych,

- 2) kosztorysy inwestorskie oraz analizę rynku usług i robót budowlanych,
  - 3) katalog „Zbioru jednostkowych wskaźników cenowych z zakresu budownictwa ogólnego, mieszkaniowego oraz przemysłowego” - na roboty inwestycyjne Bistyp - Konsulting (poziom cen II kw. 2020 r.).
- w tabeli 2 pkt I - wartość zadań dla projektu „Gospodarka wodno – ściekowa na terenie aglomeracji Toruń – III etap” podano w oparciu o zawarte kontrakty na roboty i usługi pomocy technicznej, kosztorysy inwestorskie oraz planowane koszty robót określone w PFU.

## 9. Sposoby finansowania planowanych inwestycji

Z uwagi na wielkość planowanych przedsięwzięć modernizacyjno - rozwojowych oraz możliwości finansowe Spółki, środki wydatkowane w poszczególnych latach na finansowanie zadań pochodzą z kilku źródeł.

Strukturę finansowania inwestycji prezentuje poniższa tabela.

tys. PLN

| <b>Finansowanie w latach</b> | <b>2019</b><br>wyko-<br>nanie | <b>2020</b><br>przewi-<br>dywane<br>wyko-<br>nanie | <b>2021</b> | <b>2022</b> | <b>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>Razem<br/>2021-<br/>2025</b> |
|------------------------------|-------------------------------|----------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|---------------------------------|
| <b>Razem</b>                 | 36 560                        | 62 444                                             | 85 635      | 45 034      | 35 232      | 33 140      | 43 770      | 242 811                         |
| środki własne                | 9 392                         | 17 703                                             | 26 336      | 18 951      | 27 732      | 22 640      | 22 520      | 118 179                         |
| kredyty i pożyczki           | 9 434                         | 13 643                                             | 37 240      | 8 945       | 7 500       | 2 000       | 0           | 55 685                          |
| dotacje                      | 17 734                        | 31 098                                             | 22 059      | 17 138      | 0           | 8 500       | 21 250      | 68 947                          |